

Sporočilo za javnost

V Zvezi organizacij pacientov Slovenije ogorčeni nad napadom Zdravniške zbornice

V minulem tednu je Državni zbor sprejel Zakon o psihoterapiji. Sprejem zakona je Zveza organizacij pacientov Slovenije (ZOPS) ves čas svojega delovanja podpirala, zaradi česar si je pred nekaj dnevi prislužila javno kritiko. Zdravniška zbornica Slovenije (ZZS) namreč trdi, da nekateri člani ZOPS ne podpirajo stališč lastne zveze glede zakona o psihoterapiji. Takšnih naj bi po trditvah ZZS bilo 7 od 45 članov ZOPS.

V ZOPS ugotavljajo, da ZZS s svojim sporočilom zanemarja nekatera pomembna dejstva:

- kot najpomembnejši vsebinski razlog proti zakonu navaja dejstvo, da ga ni pomagala pisati stroka, ob tem pa zamolči sodelovanje svojih strokovnjakov psihiatrije in klinične psihologije, ki so skupaj z delovno skupino na več delovnih sestankih še letos maja dosegli uskladitev večine ključnih stališč o odprtih vprašanjih, a jih je nato zbornica zanikala in odstopila od skupnih predlogov. O tem obstajajo pisni dokumenti.
- zbornice ne gane dejstvo, da je za psihološko pomoč slovenskim pacientom potrebno čakati tudi do 5 let, celo otroci z napotnico zelo hitro čakajo več kot eno leto. Nove možnosti, ki jih zakon omogoča, po njihovem škodijo pacientom, pri tem pa ne opozarjajo na alarmantno stanje, ne pri čakalnih vrstah, ne pri nasilju nad pacienti v nekaterih psihiatričnih ustanovah, ne nad eno najvišjih stopenj medikamentoznega zdravljenja psihičnih težav v Evropi, ne nad izjemno velikim številom pacientov na zaprtih oddelkih psihiatričnih bolnišnic in socialno varstvenih zavodov (4.000), od katerih so številni pacienti hospitalizirani od 5 do 15 let, ter tudi več.
- psihoterapiji očita neznanstvene temelje, v isti sapi si na osnovi zgolj 160 ur izobraževanj o psihoterapiji v lastnem kurikulumu lasti monopol nad psihoterapijo, ob tem opravi 250.000 psihoterapevtskih storitev na leto v vrednosti skoraj 20m€. V isti sapi trdi, da sprejeti zakon, ki zahteva 7500 ur izobraževanja, ter najmanj 3500 ur iz psihoterapije, v zdravstveni in socialno varstveni sistem spušča nestrokovnjake z opravljenim hitrim tečajem. Obenem ZZS trdi, da naj bi za nove kadre ne bilo denarja. V obrazložitvi zakona je navedeno, da bo v prvem letu vzpostavljenih 20 timov za psihoterapijo, v drugem pa 40 timov, z letnim proračunom 2,7m€. Zdi se kot šala, žal na račun pacientov. Da ob tem polovico psihoterapevtskih storitev, ki jih na leto opravijo njihovi strokovnjaki predstavlja t.i. kratka psihoterapevtska intervencija, je takorekoč groteskno.
- zbornica ima figo v žepu tudi pri zakonu o zagotavljanju kakovosti, ki ji je odvzel izredne strokovne nadzore, pri katerih praviloma ugotovi, da zdravniki kljub številnim tragičnim zgodbam v

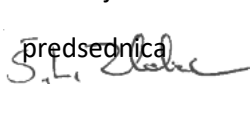

posamičnem letu v 121 primerih (leto 2022) niso naredili niti ene napake, v nekaterih primerih pa celo javno povedo, da dopuščajo možnost, da je napako storila medicinska sestra, kot se je nazadnje zgodilo po preiskavi operacije želodca pri napačnem pacientu. Da je medicina interdisciplinarna in zahteva sodelovanje vseh, ne glede na status ali vlogo, ZZS ne upošteva. Da je v igri tudi ponovna dodelitev izrednih strokovnih nadzorov zbornici, je voda na njihov mlin. Ob tem spregleda številne primere pacientov, ki psihiatrični pacienti postanejo zato, ker jih zdravniki ne znajo pozdraviti ali še huje, ne priznajo svojih napak, nato jih kot ping-pong žogico napotujejo naprej k drugim izvajalcem, v lastno obrambo pa jih še ožigisajo kot primerne za napotitev na psihiatrijo. Obenem ob prihodu iz psihiatrije ni systemske oskrbe, je pa znano, da številni psihiatri na svojo pest takšne paciente napotijo k psihoterapevtom, kar je človeško in prav.

- nenazadnje pa še o neenotnosti društev pacientov; zbornica je letos spomladi nekatera društva povabila na posvet o novem zakonu, jim predstavila svoj pogled in pomisleke zoper zakon, na kar je na osnovi prisotnosti na posvetu ugotovila, katera društva so proti zakonu. V večini primerov na posvetu niti niso sodelovali pooblaščen predstavniki društev. O tem načinu pridobivanja "podpore" so ZOPS obvestili taisti člani, ki jih ZZS navaja kot nasprotnike. V ZOPS so za razliko od ZZS o zakonu o psihoterapiji razpravljali pri več delovnih telesih in organih, o poteku priprave zakona in po demokratični in po statutarno določeni poti sprejeli več sklepov in tudi obvestili javnosti, obenem so o svojih stališčih redno obveščali vse deležnike. V teh stališčih so vedno zagovarjali uravnotežen pristop, z upoštevanjem argumentov za ali proti. Društva so pri tem samostojna, imajo absolutno pravico imeti drugačno mnenje, tako izmed članov dobimo pretehtana stališča v korist pacientov, ne pa orodje za napad zoper kogarkoli.

V ZOPS so razočarani nad vsebino in tonom reakcije ZZS, ob dejstvu, da so z ZZS 4. januarja 2023 sklenili Izjavo o sodelovanju, v prepričanju, da je za spremembe zdravstvenem sistemu potrebno dogovarjanje, reševanje spornih zadev v dialogu, ter medsebojno spoštovanje. Slogan ZOPS je Enoten glas pacientov in zato šteje javno sporočilo ZZS kot poskus vnašanja razdora v vrste pacientov. Tudi številni zdravniki člani ZZS menijo, da sprejem zakona o psihoterapiji nujen, a doslej ZOPS tega nikoli ni predstavil javnosti. Z 20 letno obstrukcijo sprejema Zakona o psihoterapiji se zgolj ščiti nedotakljivost ene od strok s področja duševnega zdravja na račun vseh državljanov.

Štefanija Zlobec

predsednica

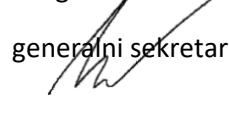
Franci Gerbec

podpredsednik

Alenka Kosec

podpredsednica

Gregor Cuzak

generalni sekretar

V Ljubljani, 26. oktober 2025